

Rezumatul proiectului *Politici și acțiuni de prevenire și combatere a bolilor contagioase în retrospectiva cercetărilor istorice din Republica Moldova . 20.70086.02-COV (70105). Perioada 1 iulie 2020-30 iunie 2021*

Persoane implicate: Ion Șișcanu, Anatol Țăranu, Valeriu Pasat, Virgiliu Bîrlădeanu, Elena Negru, Octavian Țăcu, Mihai Țurcanu

Scopul proiectului: Analizarea și valorizarea experienței situațiilor de criză parcurse de societatea RSS Moldovenești, politicilor și acțiunilor desfășurate în vederea prevenirii și combaterii bolilor contagioase în rândul populației.

În cadrul proiectului au fost cercetate, din perspectivă istorică, situațiile de criză majoră prin care a trecut societatea noastră în anii RSS Moldovenești și care, prin magnitudinea și prin impactul lor social, politic și economic, pot oferi lecții importante în vederea depășirii situației pandemice prezente.

Este elucidată experiența din anii de criză, în care s-a aflat societatea în anii regimului sovietic, în special politicile și acțiunile desfășurate în vederea prevenirii și combaterii bolilor contagioase în rândul populației. Unele practici identificate vor constitui o contribuție importantă la înțelegerea diverselor aspecte societale ale crizei prin care încă trecem în prezent, în legătură cu pandemia provocată de virusul de tip SARS-CoV-2. Este vorba de procedeele de identificare a formelor de apariție și răspândire a bolilor contagioase și evoluția morbidității ca urmări ale introducerii sistemului de predare a cotelor obligatorii de produse agro-alimentare la stat în 1940-1941. În același timp, sunt descrise măsurile luate de structurile statului sovietic în scopul ameliorării situației tensionate cu privire la securitatea alimentară și infectarea populației. În acest context sunt analizate acțiunile instituțiilor de partid și de stat privind evaluarea și ameliorarea stării sanitaro-epidemiologice în județele, raioanele și localitățile RSS Moldovenești în legătură cu rechiziționarea produselor alimentare, seceta și foametea din anii din anii 1944-1947. De asemenea, sunt evaluate activitățile desfășurate de organele de partid, de jurisdicție și de executare ale statului sovietic, măsurile unităților sanitare privind tratarea diverselor boli din timpul colectivizării gospodăriilor țărănești individuale și a deportărilor în masă din RSS Moldovenească.

În corespundere cu scopul și obiectivele proiectului, sunt analizate acțiunile guvernelor și a structurilor sanitare, măsurile luate de acestea privind combaterea focarelor epidemice și de imunizare a populației în condițiile contagierii în masă de malarie, tifos exantematic, febră tifoidă scarlatină, tuberculoză, și lichidarea consecințelor acestora;

În scopul lichidării focarelor de infecție, pe teren au fost amenajate barăci speciale; personalul medical, împreună cu împuterniciții de partid, identificau bolnavii de tifos exantematic, îi spitalizau, efectuau dezinfectarea focarelor și tratamentul sanitar al persoanelor care se aflaseră în contact cu bolnavii.

Pentru salvarea copiilor se propunea vaccinarea profilactică, amenajarea izolatoarelor în instituțiile pentru copii, intensificarea controlului medical în școlile generale și profesionale.

Cauzele principale ale menținerii nivelului înalt de contagiare, mai ales pe parcursul anilor 1945-1955, au constat în lipsa unor strategii de control bine puse la punct al focarelor de infecție, în atenția redusă a comisiilor extraordinare antiepidemice și a comisiilor permanente de ocrotire a sănătății din cadrul consiliilor sătești, lipsa controlului realizării hotărârilor adoptate și a asistenței operative acordate de acestea.

Erau des constatate încălcări de către medici a protocoalelor antiepidemice, diagnosticări greșite, internări întârziate, contagiarea în spitale, tratarea antiepidemică superficială.